Balio Sruogos laiškas Juozapui Sruogai, 1929-06-26, iš Kauno – į Berlyną

Mielas Juozapai, / 1. Siunčiu galutiną ekskursantų sąrašą.

Mielas Juozapai,
1. Siunčiu galutiną ekskursantų sąrašą [1].

Gal parodysi jį (ir duosi) ir Studentams [2].

Prašosi dar labai daug kitų, nepriimu, bet jie nori važiuoti savo pasais ir lėšomis, by tiktai toliau būti kartu su ekskursija.

2. Del arbatų – aš anioptol nenoriu prašyti ir norėti. Tai, ką atstovybė darė, yra visiškai gana – ir mes esame labai dėkingi.

Daugiau nieko ir norėti negalima.

3. Jazbutaitei [3] – „per gvoltą“ pasą aš gavau. Man gaila, p. Jazbutį (tėvą) [4] – priklapatijau – bet užtai greit padariau. Dabar panelė ne tik važiuoja, bet ir nuosavų pasą turi, – o buvo istorija, kol jį išgavau. Ir p. Jazbutienė nukentėjo – turėjo ankstų rytą važiuot laivu į Kačerginę dukters ieškoti.

4. Del ekskursijos iš Elbingo – man skambino iš Užsien. Reikal. Ministerijos, rytoj – eisiu tartis. Kaip tyčia p. S-ko [5] Kaune aš niekumet negaliu sugauti. Sužinau apie jo atvažiavimą tuomet, kai jis jau yra išvažiavęs.

Tad iki greito pasimatymo.

Balys

Trečiadienis

Kaunas [1r] // [1v] //

KOMENTARAI

[1] Prie laiško priedo (ekskursantų sąrašo) nėra.
1929-07-03 iš Kauno geležinkelio stoties į Vokietiją kartu su Baliu Sruoga išvyko: Feliksas Senkus, Anelė Asevičiūtė, Ona Girčytė, Jonas Gocentas, Juozas Gontis, Vladas Jakutis, Marija Jazbutytė, Kopliauskaitė Bronė, Matas Mockis, Leonardas Mižutavičius, Adolfas Nezabitauskas, Petras Pamataitis, Elena Vabalaitė, Birutė Vileišytė, Elena Urnežaitė, Elzbieta Žilytė, Juozas Ruseckas, Jadvyga Laurinavičiūtė (Felikso Senkaus laiškas Jonui Gocentui, iš Kybartų – į Kauną, 1929-09-28, [rankraštis (ekskursantų sąrašas, išlaidų sąmata), pasirašytas mašinraštis (laiškas)], in: *LLTI BR*, f. 53, b. 638, l. 1v, 2r).
Į paminėtą sąrašą liko neįtraukti: Antanas Venclova, Bronys Raila, Domas Pinigis ir Kazys Jankauskas.
Atvykę į Vokietiją ekskursantai pasidalijo į dvi grupes: pirmoji grupė, kurią sudarė septyni žmonės – Juozas Gontis, Kazys Jankauskas, Marija Jazbutytė, Adolfas Nezabitauskas, Birutė Vileišytė, Bronė Kopliauskaitė, Feliksas Senkus, toliau keliavo maršrutu: Berlynas – Potsdamas – Leipcigas – Dresdenas – Harco kalnai – Saksonijos Šveicarija; antroji grupė, kurią sudarė trylika asmenų – Anelė Asevičiūtė, Ona Girčytė, Jonas Gocentas, Juozas Gontis, Vladas Jakutis, Matas Mockis, Leonardas Mižutavičius, Petras Pamataitis, Elena Vabalaitė, Antanas Venclova, Bronys Raila, Domas Pinigis ir Balys Sruoga, siekė Tirolį, Šveicariją, Italiją.
Vėliau apie antrosios ekskursijos grupę prisiminta: „Vieną rytą mes, iš viso trylika žmonių (Sruogos nuomone, laimingas skaičius), susirinkome Kauno geležinkelio stoty“ (Antanas Venclova, „Kelionė į Vakarus“, in: *Jaunystės atradimas*, Vilnius: Vaga, 1966, p. 120).

[2] Berlyno studentų draugija.
Balys Sruoga išreiškė padėką ir ekskursijos metu padėjusiems užsienio lietuviams studentams: „Mūsų studentų organizacijos Berlyne, Leipcige, Dresdene, Münchene, Vienoje, nesigailėdamos laiko ir triūso, taip pat rūpestingai atėjo mum į pagalbą“ (Balys Sruoga, „Laiškas į redakciją“, in: *Lietuvos aidas*, Kaunas, 1929-08-13, Nr. 182, p. 6).

[3] Marija Jazbutytė (g. 1909) – Bronislavos Jazbutytės-Sruogienės, Juozapo Sruogos žmonos, sesuo.

[4] Jurgis Jazbutis (1862–1933) – Marijos Jazbutytės ir Bronislavos Jazbutytės-Sruogienės tėvas.

[5] Vaclovas Sidzikauskas (1893–1973) – teisininkas, diplomatas. 1922–1931 m. atstovas, įgaliotasis ministras Vokietijoje. Jis nemažai pagelbėjo studentams iš Lietuvos: „Ekskursijos planus realizuoti padėjo dar ilgesnė gerų žmonių eilė. Pirmoj eilėj čia tenka paminėti mūsų ministerio Berlyne p. *Sidzikausko* vardas, kuris su savo bendradarbiais tėviškai rūpinos ekskursijos vaisingumu“ (Balys Sruoga, „Laiškas į redakciją“, *Lietuvos aidas*, Kaunas, 1929-08-13, Nr. 182, p. 6).